

Finlandia

Finlandia

Finlandia

Lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-voittaja Anja Portinin
puheenvuoro Finlandia-palkintojen jakotilaisuudessa
Helsingissä 25.11.2020

Hyvät ystävät, täällä ja siellä jossain kaukana

Kiitän lämpimästi Suomen Kirjasäätiötä, näyttelijä Cristoffer Strandbergia ja valintalautakuntaa saamastani palkinnosta. Kun sain kuulla palkinnosta, mielessäni käväisi, mitähän kirjani päähenkilö Alfred olisi ajatellut. Ensijärkytyksestä selvittyään hän olisi luultavasti kiivennyt studioonsa, suunnannut katseensa yötaivaalle ja käynnistänyt radiolähettimensä. Siellä, sopivan välimatkan päässä kuulijoistaan, Alfred olisi alkanut kertoa juttujaan.

Kirjailijan työ on aika samankaltaista. Yksinolo ja hiljaisuus synnyttävät kuvia ja lauseita, joista alkaa vähitellen kehkeytyä jotain, mitä kutsumme kirjallisuudeksi. Kirjailijalle hiljaisuus on välttämätöntä, se mahdollistaa kirjoittamisen ja pään sisäisen metelin järjestämisen. Se on valkoinen paperi, joka alkaa täyttyä sanoista. Se voi olla myös sanoista syntyvä kokemus, kasvojen kääntämistä tuuleen puuttomalla saarella.

Hiljaisuutta on kuitenkin monenlaista. Hiljaisuus ei tarkoita vain äänten puuttumista, vaan se voi tarkoittaa myös yhteyden katkeamista ihmisten välillä. Alfred on esimerkki lapsesta, jonka elämään hiljaisuus on jättänyt jälkensä. Eikä tämä hiljaisuus ole sellaista, jota vaikkapa kirjailija kaipaa.

Kirjallisuus voi osaltaan antaa tilaa niille, joiden ääni on hävinnyt maailman meteliin. Näinä aikoina erityisen tärkeältä tuntuu myös kirjallisuuden kyky herättää myötätuntoa ja näyttää maailman eri sävyt, ei vain mustaa ja valkoista.

Oma maailmani tuntuu viime päivinä jakautuneen kahtia. Toisessa niistä käyn aamulla koiran kanssa kävelyllä ja vetäydyn sen jälkeen työhuoneelleni. Toisessa taas olen enemmänkin sivustakatsoja. Seuraan siellä kirjani elämää hieman sekalaisin tuntein, iloisena ja hämmentyneenä. Tänään päällimmäisenä tunteena on kuitenkin ilo, josta haluan kiittää läheisiäni ja muita ihmisiä, joita ilman en nyt seisoi tässä.

Kiitän kuvittaja Miila Westiniä, joka teki kirjan hahmot näkyviksi. Kiitän Kustantamo S&S:n ja Helsinki Literary Agencyn väkeä tuesta ja innostavasta ilmapiiristä, josta olen saanut osani. Lopuksi haluan kiittää kustantaja Mirjam Ilvasta rohkaisusta ja kaikista niistä keskusteluista, jotka veivät työtä eteenpäin.

Kuten Alfred sanoisi, se on Popov!